

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการของกรมสรรพสามิต

๑. หลักการและเหตุผล

บทบาทหน้าที่ของกรมสรรพสามิต คือ กำกับ ดูแล การจัดเก็บภาษีจากสินค้าและบริการบางประเภท ซึ่งมีเหตุผลสมควรที่จะต้องรับภาระภาษีสูงกว่าปกติ เช่น สินค้าที่บริโภคแล้วอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดี สินค้าและบริการที่มีลักษณะฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่ได้รับผลประโยชน์เป็นพิเศษจากรัฐ หรือสินค้าที่ก่อให้เกิดภาระต่อรัฐบาลในการที่จะต้องสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้บริการผู้บริโภค หรือเป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายปฏิรูปโครงสร้างภาษีสรรพสามิตใหม่ โดยได้ออก พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐ โดยปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตทั้งระบบ รวม ๗ ฉบับ ที่ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน จึงมีบทบัญญัติบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยบัญญัติเป็น พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

ตาม พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ผู้นำเข้าสินค้าต้องยื่นจดทะเบียนสรรพสามิตภายใน ๓๐ วัน ก่อนเริ่มนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งกรมสรรพสามิตตระหนักถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดกับ ผู้นำเข้า เนื่องจากมีขั้นตอนการปฏิบัติที่เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้น กรมสรรพสามิตจึงได้จัดทำโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการในประเด็นการจัดเก็บภาษีสำหรับผู้นำเข้าน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกัน ซึ่งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้ส่วนราชการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการของภาครัฐ ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม มีส่วนร่วม และรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากประชาชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวกรมสรรพสามิตจึงได้จัดทำโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการของกรมสรรพสามิตในประเด็นเกี่ยวกับสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เนื่องจากในแต่ละปีมีผู้นำเข้าสินค้าประเภทน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกันเป็นจำนวนมาก กรมสรรพสามิตได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงเห็นควรเปิดโอกาสให้ผู้นำเข้าสินค้าประเภทดังกล่าว ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการบังคับใช้ พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานให้กรมสรรพสามิตทราบ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหรือหาแนวทางในการดำเนินงานของผู้นำเข้าน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกันต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างให้เกิดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องจากวิทยากรของกรมสรรพสามิต โดยมีผู้นำเข้า น้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกันที่อยู่ในเขตพื้นที่สำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๑๐ เป็นผู้แทนภาคประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะทำงานภาคประชาชนของกรมสรรพสามิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้องได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลให้กรมสรรพสามิตทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการที่เกิดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างแท้จริง

๒. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกรมสรรพสามิตกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันจะนำไปสู่การให้ความรู้และคำแนะนำที่ถูกต้องแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อกรมสรรพสามิตสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

๔. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักในการปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ให้แก่ผู้นำเข้าน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกัน ตาม พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง กำหนดคุณสมบัติสำหรับน้ำมันหล่อลื่น และน้ำมันที่คล้ายกัน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๕. เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและ กรมสรรพสามิต ซึ่งนำไปสู่การให้ความร่วมมือในการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพสามิตในอนาคตต่อไป

๓. ขั้นตอนในการดำเนินการ

กิจกรรม การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ระยะที่ ๑

๑. วิเคราะห์ภารกิจหลัก/ยุทธศาสตร์และกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการฯ
๒. แต่งตั้งคณะทำงานร่วมภาคประชาชนของกรมสรรพสามิต
๓. ประสานงานกับคณะทำงานร่วมภาคประชาชนของกรมสรรพสามิตในการจัดทำ โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมฯ
๔. จัดการประชุมคณะทำงานร่วมภาคประชาชนของกรมสรรพสามิต เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ ๒

๑. รวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการจัดประชุม
๒. จัดทำรายงานสรุปความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกันเสนอกรมสรรพสามิต เพื่อแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

ระยะที่ ๓ การติดตามและประเมินผลการดำเนินการ

๑. ประเมินผลความพึงพอใจจากการจัดกิจกรรม
๒. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการเสนอผู้บริหาร
๓. เผยแพร่ผลการดำเนินการผ่านช่องทางต่างๆ ที่เหมาะสม

๔. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (เมษายน – กันยายน ๒๕๖๒)

๕. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคประชาชนในพื้นที่สังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๑๐ ซึ่งหมายถึง ผู้นำเข้าน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกัน

๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการร่วมภาคประชาชนของกรมสรรพสามิต

๗. งบประมาณ

ใช้เงินฝากค่าใช้จ่ายเก็บภาษีท้องถิ่น (๕%)

๘. การประเมินผล

๑. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนการสร้างการมีส่วนร่วม
๒. ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กรมสรรพสามิตทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการที่เกิดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถนำความคิดเห็นที่ได้ไปใช้ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างแท้จริง
๒. เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกรมสรรพสามิตกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ และกรมสรรพสามิตสามารถให้ความรู้และคำแนะนำที่ถูกต้องแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
๓. ผู้นำเข้าน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันที่คล้ายกัน รวมทั้งข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพสามิตเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดเก็บภาษี ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการที่ต้องทำตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ นำไปสู่การจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๔. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกรมสรรพสามิตซึ่งนำไปสู่การให้ความร่วมมือในการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพสามิตในอนาคตต่อไป